

България ще излезе от рецесията последна в ЕС

16.08.2010

В края на годината е възможно икономиката ни да отбележи малък ръст

България вероятно ще е последната страна - членка на ЕС, която ще излезе от рецесията. Това съобщиха вчера председателят на БСК Божидар Данев и шефката на НСИ Мариана Коцева. Отчетеното миналата седмица от статистиката забавяне на спада на БВП до минус 1.5% за последното тримесечие все още не означава излизане от рецесията - необходимо е поне едно тримесечие да има ръст на икономиката.

"Спадът на БВП се забави до 1.5%. За сравнение, първото тримесечие спадът беше - 3.6%, а последното на миналата година - -5.8%", припомни Коцева. Според нея не е невъзможно до края на годината - примерно през последното тримесечие, българската икономиката да има макар и минимален ръст. Като се изключат Гърция и Латвия, чиито икономики също бележат спад, всички останали страни членки имат ръст на икономиката си. Коцева припомни, че България изпадна 6 месеца след останалите страни от ЕС в рецесия и според нея би било логично възстановяването също да дойде 6 месеца по-късно. Тя припомни, че първите сигнали за това вече са се появили - има ръст на износа и на промишленото производство.

"За отбелязване е, че признаци за излизане от кризата има само там, където намесата на държавата е най-малка - в индустриалното производство и в износа", каза по "Неделя 150" шефът на БСК Божидар Данев. Той също смята, че преодоляването на кризата ще се случи в България най-късно в сравнение с останалите европейски страни. Фактът, че в Германия последното тримесечие има 3.7% ръст на БВП според Данев ще помогне на страната ни също да преодолее рецесията, защото икономиката ни е много тясно свързана с германската. Но и той смята, че това ще стане много бавно.

СРАВНЕНИЕ

Страната ни е с трети най-лош резултат за брутният вътрешен продукт (БВП) за второто тримесечие на 2010 г. в сравнение с година по-рано. Нашата икономика има 1.5% спад, Гърция е на минус с 3.5%, а най-зле е Латвия с 3.9 % сив. Шампионът на ЕС за втората четвърт на годината е Словакия с цели 4.9% ръст на годишна база. Следват Германия, Швеция и Естония с 3.7, 3.6 и 3.5%. От класацията на Евростат поради забавено предаване на данните отсъстват осем от 27-те членки на ЕС. Между тях са Румъния, Словения, Полша, Ирландия, Дания.

Цели сектори се осигуряват върху минимални доходи

16.08.2010

В-к "Сега"

Над 100 000 души по-малко от очакваното внасят за пенсия в НОИ

Хиляди българи в 7 сектора на икономиката се осигуряват върху среден осигурителен доход под 400 лв. Това показва справка на НОИ за първите пет месеца на годината. Освен че правят минимални вноски за пенсия, тези хора официално получават и доходи далеч под средната работна заплата, която по най-нови данни за юни е 636 лв. Най-нисък осигурителен доход обявяват заетите в ремонта на компютърна техника и други домакински вещи. Тук работят 21 489 българи, а средният им осигурителен доход е 301.73 лв. В тази група попадат и домакинствата, които декларират дейности като работодатели. На границата на минималната заплата се осигуряват и работещите в охрана и разследвания. 57 146 наети тук са постигнали среден осигурителен доход от едва 308.90 лв. Като се имат предвид по-високите осигурителни прагове за по-специализираните и висшестоящите длъжности, излиза, че огромна част от заетите в тези дейности се разписват срещу минимална заплата.

Огромният брой наети в хотелиерството, ресторантьорство и туристически дейности едва прескачат 330 лв. среден осигурителен доход. Тук работят 120 064 българи, а осигуровките им средно са върху 336.33 лв. В същия диапазон са осигуровките на хората, които работят в производство на облекло и на обувки, на дървен материал и мебели. Тези сектори дават хляб на повече от 120 000 човека.

Средният осигурителен доход по икономически дейности за първите пет месеца на годината у нас е 550 лв. Това е с 22 лв. по-малко от предвидения в разчетите на НОИ за тази година. На това разминаване се дължи отчасти неизпълнението в приходите на осигурителния институт. Другият фактор е по-малкият брой осигурени лица от предвиденото с над 100 000 души. Справката показва, че за първите пет месеца на годината наетите по икономически дейности са 2.247 млн. Статистиката пък е отчела за първите три месеца 2.197 млн. Ръстът за двата месеца се потвърждава и от статистиката за безработицата, която вече пети месец пада, макар и с малко.

ПРЕГОВОРИ

Данните за осигурителния доход за първите 5 месеца на годината са подготвени за старта на преговорите за договарянето на минималните осигурителни прагове за 2011 г. Те започват на 14 септември. Тази година увеличението на минималните осигуровки беше с 4.85%. Според управителя на НОИ Христина Митрева работна група обсъжда диференциран минимален осигурителен доход за самоосигуряващите се по професии и той вероятно ще варира между 420 лв. и 800 лв. Експерти обаче смятат, че това е невъзможно, защото трябва да се диференцира и регионът, в който работи един адвокат, лекар или нотариус. Не може от лекар на село да се искат осигуровки колкото на този в София или от нотариус на Попа колкото в Монтана например, обясняват те.

Данъчните изкараха на светло оборот от 1.5 млн. лв. на баровете по морето

16.08.2010

При проверки, извършени през последните два уикенда по Черноморието, е изкаран "на светло" оборот от 1.5 млн. лв. ,5 милиона лева оборот на нощни заведения, като дължимият ДДС от тази сума е 300 хил. лв., съобщи в събота вечерта във Варна

директорът на Националната агенция за приходите (НАП) Красимир Стефанов, цитиран от БТА.

Проверени са дискотеки по морето, като само във Варна те са шест.

По Южното Черноморие има дискотека, която не беше декларирила нито лев приходи, във Варна в резултат на проверките оборотът на нощен клуб нарасна изведнъж 14 пъти, разказа Стефанов. Той уточни, че финансово клубовете по Северното Черноморие са по-дисциплинирани от тези по Южното.

Шефът на НАП посочи, че най-честите нарушения на нощните клубове са неиздаване на касови бонове, опити за прикриване на ДДС, неотчитане на реалните обороти, както и неплащане на осигуровки на служителите. Той каза още, че има практика всяка година дискотеките да се стопанисват от различни фирми, за да се избегне плащането на стари задължения.

Директорът на НАП посочи, че през септември ще бъде направен преглед и сравнение на оборотите на нощните заведения по месеци. Ако има разминавания, те ще бъдат задължени да платят още данъци.

Стефанов каза още, че масираните проверки на служителите на НАП по Черноморието ще продължат до края на август, като предстоят сериозни инспекции в курортните комплекси край Варна.

БСК: Налице са първите трайни признаци, че икономиката ни излиза от кризата

11.08.2010

Нарастването на износа от края на 2009 г. и, особено - за първите пет месеца на 2010 г. на годишна база с 12,3 на сто, както и първото намаляване на нивото на безработица на месечна база през март и запазване на тенденцията през юни, дават надежди на местните предприятия да започнат подготовка за увеличение на своето производство. Това е един от изводите от анализ на Българската стопанска камара.

Заедно с тези положителни тенденции, авторите на анализа отбелязват, че усвояемостта и оползотворяването на еврофондовете все още е слаба. По оперативните програми са разплатени едва 8% от средствата, определени за първите три години от програмния период 2007-2013 г., част от които са авансови плащания. Програма ИСПА, по която проектите трябва да бъдат завършени и разплатени до края на 2010 г., е усвоена едва на 41%, а програма САПАРД, която приключи през 2009 г., е разплатена на 76%.

„През февруари 2010 г. всички оперативни програми получиха положителни оценки за съответствие от ЕК, което означава че е „размразен” значителен по обем ресурс, който може да се използва в икономиката. Само за 2010 г. оптимистичните оценки са за договориране и използване на 3.4 млрд. лева.”, се казва още в анализа.

Друг цитиран в анализа проблем е нарастването на преразпределителната роля на бюджета. Бюджетните разходи се увеличават от 37,9% от БВП през 2008г. на 39,5% през 2009г. и до 42,3% от БВП през 2010 г.

Наблюдава се и значително забавяне на разплащанията от страна на държавата към бизнеса и неспазването на договорните отношения между държавата и частния сектор. По експертни оценки, към средата на юли държавата се е разплатила за извършени работи с бизнеса по обществени поръчки и други договори за едва 77 млн.лв. от дължимите 640 млн. лв. Нещо повече, 4 месеца след уточняване на механизма за това разплащане, все още практически то не се реализира в нужната степен – разплатени са малко повече от 10%. Не трябва да се забравя, че сключените договори са за около 2 млрд. лв., които потенциално също попадат в групата на забавените плащания. Всичко това пречи на бързото възстановяване на икономиката, а оттам – и на пазара на труда.

Според авторите на анализа, реструктурирането на икономиката, в резултат от кризата, се очаква да има положителен ефект върху динамиката на общата факторна производителност чрез оцеляването и утвърждаването на жизнеспособните предприятия. Едновременно с това, има потенциален риск от по-ниска ефективност на труда и капитала, освободени поради кризата. Сред основните компоненти, оказващи влияние върху общата факторна производителност, са инвестициите и човешкия капитал. Загубата на човешки капитал е толкова по-малка, колкото по-лесно и бързо се осъществява преминаването от безработица към заетост.

Най-голям принос за нарастването на безработицата имат краткосрочно безработните, съкратени поради кризата. Допълнителен и засилващ се принос има безработицата на хора, останали без работа повече от 6 месеца, съчетано със засиленото нарастване на броя на обезкуражените лица. Подобна динамика носи потенциални рискове от влошаване на качеството на трудовите умения на съответните лица.

От наличната информация се налага изводът, че икономическата политика е необходимо да бъде насочена към овладяване на негативните рискове пред динамиката на потенциалното производство, които са свързани със застаряването на населението, осигуряване на благоприятни условия за частни инвестиции и подобряване на производителността.

НАП запорира банкови сметки по интернет

11.08.2010

Публичните изпълнители на НАП вече запорират банкови сметки по интернет, съобщиха от приходната администрация. Служителите на функция „Събиране“ на приходната агенция изпращат по електронен път, подписани с електронен подпис, запорните съобщения до банките. Новият начин на налагането на тази обезпечителна мярка стартира пилотно в София, Варна и Пловдив. Над 1000 души с просрочени задължения за данъци и осигуровки от трите региона получиха заповест за запор на банковите си сметки след изпращане на заповестно съобщение с електронен подпис.

Запорът върху банковата сметка е една от принудителните обезпечителни мерки, които НАП налага, заради невнесени в срок данъци и осигуровки. Друга подобна мярка е запор върху работната заплата.

Сред собствеността, която подлежи на запор заради задължения към хазната, са движимите вещи - лични и служебни автомобили, селскостопанска техника, яхти и т.н. Освен да ги запорират, инспекторите от НАП, могат и да ги продадат на търг, в случай че некоректните данъкоплатци отказват да внесат просрочените си задължения. Запори могат да бъдат наложени и върху оборотните стоки на фирмите и върху бъдещи плащания към тях. Публичните изпълнители често налагат и възбрани върху недвижимите имоти на длъжниците. Изброените обезпечителни мерки се налагат тогава, когато са изчерпани всички други възможности да бъдат събрани натрупаните и неплатени данъци и осигуровки.

Прилагането на новия начин на запориране на банковите сметки ще продължи. Предстоят преговори за разширяване на кръга на банките, с които НАП ще работи по новия начин.

Икономическият печат в понеделник

16.08.2010

24 часа

Данъчните свалят запор за лечение на дете

Хората със запорирани банкови сметки заради дългове към държавата да могат да теглят от тях по изключение за неотложни нужди. Това обмислят от Националната агенция за приходите, научи 24 часа. Сега това облекчение се дава само на фирми. Те получават правото да теглят от блокирани сметки, за да се разплатят с персонал или клиенти. Идеята е, че това помага на фирмата да вдигне финансовата си кондиция и така увеличава шанса данъчните да си съберат дълговете. Списъкът за неотложните нужди на гражданите още не е готов. Поправката ще се внася наесен в МС и парламента. Планът засега е данъчното ембарго над авоари да се вдига при заболяване на титуляра, на децата и половинката му.

Още 60 млн. лв. ваучери за храна на работници

Още 60 млн. лв. могат да бъдат раздадени от фирмите като ваучери за храна до края на годината, съобщи шефът на асоциацията на операторите на ваучери за храна Ерве Комбал. Това е станало възможно, след като правителството позволило на фирмите, издаващи ваучери, да заявят допълнителни квоти при изчерпване на 80% от отпуснатите им в началото на годината.

Стандарт

Рекет - паркинг срещу плаж

Истинска битка за място на плажа се води по морето. В разгара на летния сезон, когато на пясъка се опъва хавлия до хавлия, хората са готови на всичко за малко

спокойствие и прохлада. Те трескаво търсят усамотени и чисти плажове, където да се наслаждават на морския бриз. Възползвайки се от това, частници рекетират почиващите по морето с такса "паркинг". Желаящите да отидат до плажа често се оказват неприятно изненадани от бариери, които преграждат пътя им, показва проверка на "Стандарт". Хората, които искат да опънат хавлии до морето, са принудени да се бръкнат за паркинг. Шест лева трябва да платят туристите, за да получат достъп до тихите и спокойни плажове в комплекс "Русалка". Според табелите всеки, който плати таксата за паркинг, може да плажува в т. нар. българска зона. Заради многото оплаквания областният управител на Добрич Желязко Желязков е отправил писмено искане до регионалното министерство с настояване да се определят границите на имота на семейство Баневи. Те са собственици на комплекса от април 1999 г. по силата на приватизационен договор. Според губернатора Желязков обаче в документа не са посочени точно плажовете, които влизат в рамките на закупените 300 дка от Баневи.

В Царево частници заградиха два от най-атраktivните плажове в общината. Те събират по 4 лева на калпак, за да пускат туристите до морето. Платената зона е въведена край Бутанята и Силистар и е абсолютно незаконна. "Предприемачите", които събират рекета от туристите на двата плажа, са били разкрити от кмета на Царево Петко Арнаудов. Изпратена от него комисия е спипала на място изнудвачите и е документирала нарушението черно на бяло. От община Царево са сезирали всички възможни инстанции, но до момента нито една от тях не се е заела да разчисти рекетъорите.

Продават билети за влак в пощите

В 2000 пощенски станции ще се продават билети и карти за влака от октомври. За целта предстои БДЖ "Пътнически превози" да сключи договор с "Български пощи". Това е една от мерките за повишаване на приходите на БДЖ, която трябва да донесе допълнително 1 млн. лв., пише в Плана за стабилизиране на компанията. Билетите за влак няма да поскъпват, напротив, ще се предлагат пакетни цени с по-голяма атраktivност. Например ще се предлагат по-евтини билети при по-ранно закупуване, ще се правят промоции и ще се дават специални условия за пътуване на групи клиенти. Железницата ще се конкурира и по-сериозно с автобусите. Ще бъде направен анализ на автобусите по линиите на железницата и цените на билетите за влака ще се оптимизират според търсенето. От това се очаква приходите на БДЖ да нараснат с 1,8 млн. лв. От компанията прогнозираят ръст на редовните крайградски пътувания и на тези на средни разстояния с цел работа или обучение. Затова БДЖ си поставя за цел да работи за интегриране на транспортните услуги, например влак-метро.

Сега

Икономическите комисии в НС най-натоварени

През изминалата парламентарна сесия най-натоварени са били депутатите от бюджетната и икономическата комисия, сочат данни на Института за модерна политика. Бюджетната е обсъдила 40 законопроекта, като по 15 от тях е била водеща. Икономическата е с 34 закона, по 13 от които е била водеща. Веднага след тях се нарежда правната комисия с 36 проекта, но е била водеща по 10.

Тази статистика обаче не е критерий за ефективност. В доклада е записано, че "законите в сферата на икономиката се приемат без реални политически дебати, които да открият позитивите и негативите на предложените мерки, както и да очертаят визия на управляващите за развитие на икономиката". На бюджетната комисия например ѝ се наложи извънредно да преизпълни законодателната си програма заради актуализацията на бюджет 2010. Депутатите трябваше сериозно да прекроят финансовия план на държавата, въпреки че през есента министър Симеон Дянков се хвалеше колко скромен, но реалистичен бюджет е сътворил.

България ще излезе от рецесията последна в ЕС

България вероятно ще е последната страна - членка на ЕС, която ще излезе от рецесията. Това съобщиха вчера председателят на БСК Божидар Данев и шефката на НСИ Мариана Коцева. Отчетеното миналата седмица от статистиката забавяне на спада на БВП до минус 1.5% за последното тримесечие все още не означава излизане от рецесията - необходимо е поне едно тримесечие да има ръст на икономиката.

"Спадът на БВП се забави до 1.5%. За сравнение, първото тримесечие спадът беше - 3.6%, а последното на миналата година - -5.8%", припомни Коцева. Според нея не е невъзможно до края на годината - примерно през последното тримесечие, българската икономиката да има макар и минимален ръст. Като се изключат Гърция и Латвия, чиито икономики също бележат спад, всички останали страни членки имат ръст на икономиката си. Коцева припомни, че България изпадна 6 месеца след останалите страни от ЕС в рецесия и според нея би било логично възстановяването също да дойде 6 месеца по-късно. Тя припомни, че първите сигнали за това вече са се появили - има ръст на износа и на промишленото производство.

Монитор

Доматите и лимоните с най-голямо поскъпване през август

Доматите и лимоните бележат най-голямо поскъпване на борсите от началото на месеца. Това сочат данните на Държавната комисия по стокови борси и тържища (ДКСБТ).

На 2 август полските домати са се продавали на едро средно по 0,80 лв. за кило, а в средата на месеца цената вече е достигнала 1,18 лв. за килограм. Същото е положението и при оранжерийните домати, където поскъпването е с цели 30 стотинки

за килограм в рамките на последните 2 седмици – от 0,96 на 1,26 лв., сочи още статистиката на ДКСБТ. За разлика от доमतите при краставиците цените бележат доста по-слаб ръст. При полските поскъпването от началото на месеца е с 4 ст. за кило – от 0,86 на 0,90 лв., а при оранжерийните краставици поскъпването на едро е с 3 стотинки – от 0,97 на 1,00 лв.